

ÍNDIX

1. La conjectura de l'amor.....	5
2. Conviccions.....	17
3. La sort del Ximo	27
4. ¡Stendhal	39
5. El dimoni de plàstic.....	75
6. Quan només pots esperar.....	95

LA CONJECTURA DE L'AMOR

EL FINAL D'AQUESTA HISTÒRIA SERÀ QUE el Joan abandona la Laura i marxa. Se'n va, la deixa plantada, estupefacta, incrèdula i enamorada. No hi ha sorpresa, no hi ha traca final perquè el final és al principi. El relat acabarà quan el Joan, home d'ulls marrons brillants i barba espessa, li dirà que no vol seguir més amb ella. La Laura, que fa un metre setanta-cinc d'alçada i escampa per l'aire mig metre de cabellera rossa quan camina, sentirà, en un primer moment, la punxada de la incomprensió. En una ràpida successió de sentiments, patirà després l'assalt de la indignació, el ressentiment, la por i, finalment, serà presa d'una còlera irrefrenable quan el Joan li diga que no ho pot suportar i que allò era imprevisible. L'esclat d'ira irracional es produirà quan el veurà d'esquena anant-se'n per la porta de l'habitació amb una displicència infinitesimal.

A la Laura el desenllaç inesperat li resultarà inexplicable perquè el primer encontre haurà estat

romàntic, prometedor, encisador. Ell anirà caminant pel costat de la seua taula amb aquella americana passada de moda i se la quedarà mirant amb falsa sorpresa i delit i se li asseurà al costat amb un te a la mà, sense permís però sense molestar, i li dirà el seu nom, Joan, i començarà a explicar-li una història sobre per què aquell moment no es repetirà mai més. Li argumentarà amb dolçor que les probabilitats que hi ha de què es tornen a trobar en aquelles circumstàncies són gairebé nul·les. Mentre escorre la bosseta de te entre la cullera i el dit gros i la Laura el mira encuriosida, la convencerà que aquella tarda l'han de passar junts perquè ell li garantirà matemàticament un entreteniment perfecte. Li contarà que, si li dóna deu minuts, li demostrarà que la vida, que sembla irracional i caòtica, és una ciència exacta i està plena de certeses incontrovertibles. Ella li concedirà aquells deu minuts i deu més i després una hora i una altra més. La Laura es quedarà absorta escoltant-lo parlar de la perfecció senzilla dels triangles equilàters. L'observarà amb admiració, abduïda per la passió que el Joan desprèn quan s'estén, apassionat, en la proporció àuria i la relació que l'emparenta amb la Gioconda, de Da Vinci. I aquella fascinació serà igual de màgica tantes vegades com ell li explique la bellesa de la teoria del caos, la inexistència matemàtica de Déu o l'enigmàtica barba asimètrica de Grigori Perelman. Ella es deixarà anar suaument en la malla de la intel·ligència que el Joan teixirà al seu voltant cada vegada que es vegem. I li demostrarà que

el seu somriure té la mateixa hipotenusa que el de la Gioconda, de Da Vinci. Ella riurà gairebé sense poder parar, sense respectar la perfecta proporció àuria i sabrà que haurà trobat l'home de la seua vida.

I seran moltes vegades les que ell la subjugarà perquè a la Laura li encantarà sentir-se afalagada quan ell li explicarà històries de la matemàtica com si foren històries de *Les mil i una nits*. Fins que un dia ell li dirà, amb paraules lleugeres que se li escolaran entre les dents de científic descuidat, que el patró de les seues trobades preveu que tindran una relació llarga i perfecta. A ella li semblarà meravellós que ell ho pugui saber només fent números i símbols dibuixats en un tovalló de paper. Aleshores serà quan el besarà després d'observar-lo amb la cara recolzada en el palmell de la mà, sense poder parar de somriure. Per això li resultarà encara més devastador que, al final de la història, ell li esbutze amb menyspreu i virulència que ella es pot quedar sola amb la seua bellesa indòmita i els seus ulls verds irrepetibles. Serà quan la mirarà amb la pitjor mirada amb què es pot mirar, la de la intel·ligència barrejada amb la decepció. Perquè ella sabrà que l'esguard de la fidelitat traïda, de l'enuig sentimental sempre és reversible per la seua pròpia naturalesa irracional. Sabrà, perquè ell li ho haurà explicat, que la rauxa és mòbil, com la dona, però que el pes de la raó és inamovible. Justament per això tindrà la certesa fatídica que l'altre mirar, aquell que et travessa amb el pes irrefutable de la lògica, no es pot canviar. I aquella mirada ra-

onadament ofesa serà el que li farà més mal perquè justament aquella forma d'escodrinyar el món serà el que l'haurà enamorat del Joan. Per això, quan ell la deixi, al final del relat, sabrà que no pot fer res per retenir-lo i la impotència li cremarà dins del cor com un inexorable teorema de Fermat en flames.

La Laura no se'n sabrà avenir, perplexa, del final inesperat d'un camí ple de vivències dins de motxilles, entre menjars divertits al camp, a la muntanya i als racons més recòndits i bells que ella haurà pogut imaginar. I en cadascuna de les destinacions paradisiàques que compartiran viatjant pel món ella quedarà extasiada pel magnetisme de les paraules del Joan. I per la passió científica que desprèn. Quedarà atònitament enamorada en escoltar-lo descriure amb exactitud el vol imprevisible dels rats penats. La Laura se sentirà fascinada cada vegada que ell li dirà "que bonica que estàs!" només amb l'espurna de la seua mirada brillant. Sense necessitat de paraules. I somriurà sense poder parar com la Gioconda, de Da Vinci. I recordarà aquella vegada en què la deixà caure de potes al riu perquè havia calculat que hi havia un 80% de probabilitats que la pedra en què ella posaria el peu estiguera relliscosa. I l'advertirà inútilment, explicant-li amb delicadesa i tacte una incomprendible conjectura d'un tal Pointcaré. Però la Laura no l'escoltarà, ni farà cas del que preveia aquell tal Pointcaré i posarà el peu damunt la pedra perquè la vida sense risc no seria vida, només un

joc d'ordinador, una operació matemàtica. I també perquè ella és de naturalesa irracional i només és racional perquè a ell li agrada que ella siga així. I la Laura caurà al riu i ell li donarà la mà per traure-la i li farà un petó recriminatori, mentre li recomana amb delicadesa que sempre faça cas de la conjectura d'aquell tal Pointcaré. I ella inundarà el bosc amb un riure expansiu i infinit i li dirà que l'única conjectura en què creu és la de l'amor. La Laura guardarà en la memòria tots aquells moments fugaços i irrepetibles que viuran plegats i amb ells construirà la vida que compartiran. Es convencerà que es pot ser matemàticament feliç, encara que ella no sàpiga com calcular-ho.

El rostre de la Laura mostrarà estupefacció en sentir les paraules esmolades de comiat del Joan perquè recordarà com ell li va demostrar científicament que ella era, i seria sempre, la dona més bonica del món. I també que un home no pot abandonar la dona més encantadora del món. Recrearà en la seua imaginació aquella primera habitació estreta, però amb un llit ben gran, on hauran fet l'amor vigilant el pas del temps de reüll, sentint la por a què passe massa de pressa i els acabe atrapant. Recordarà com ell s'alçà despullat d'una revolada, com prengué un retolador i començà a dibuixar símbols en la paret blanca del quarto amb una seguretat sense límits. Li vindrà al cap amb enyor com anà escrivint sense interrupció més i menys i igual i infinit i dividit i logaritmes i derivades fins a arribar, tres línies més avall, a la conclusió que no pot haver a l'univers cap

altra bellesa comparable a la de la Laura. Li acudirà llavors al pensament amb incredulitat i decepció el record d'una passió tan irrefrenable per un amor tan racional. Aleshores tornarà a sentir aquella humitat més mental que física que la féu alçar del llit tota nua i arrauxada per besar-lo amb admiració i desig. Aquell amor irrefrenable que li va fer arrossegar el Joan als llençols per ficar-se'l una altra vegada ben endins amb la desesperació del qui sap que no podrà parar el temps. Ell li haurà explicat que el temps no es pot aturar, però sí que es pot fer anar més ràpid o més lent. I ella li demanarà que per favor, per favor per favor el faça anar més lent perquè no vol que aquell moment s'acabe mai. I el Joan li respondrà que ell no pot fer-ho, encara que siga possible científicament. Però a canvi de no poder, li explicarà amb eufòria com ho va formular aquell home del bigoti blanc i els cabells de boig i per què va ser el científic més gran de la història. I ella li tornarà a fer l'amor només per demostrar-li que ella sí que pot fer que el temps siga més dens, més lent, encara que no sàpiga calcular-ho matemàticament.

Al final de la història, la Laura es veurà incapaç d'entendre que ell se'n vaja enrabiad perquè ella no haurà deixat mai d'estimar-lo, tot i no ser dona d'un sol home. Trobarà que cada home li alimenta una part de l'ànima, que la vida es construeix amb compartiments estancs i que mentre el Joan la captiva i la fa sentir una mica intel·ligent i una mica enigmàtica com la Gioconda, de Da Vinci, el veí

de dalt la fa sentir femella i hi cardarà amb ell amb la intensitat del qui sap que el temps no para mai. La Laura s'embolicarà amb una capa moral que li permetrà obrir-li al veí la porta del pis sense tancar-li la del cor al Joan. S'enganyarà pensant que l'amor que sent pel Joan no pot embrutar-se pel sexe que es pot fer amb el veí. Es dirà que no, que una cosa no hi fa res a l'altra, que no cal viure en una sola capsa gran sinó en diverses capsetes menudetes que no es toquen ni es vegem i que només s'obren quan cal. Per això es convencerà que mai no fa l'amor amb el veí, que només se'n va al llit amb ell. Això ho tindrà sempre clar. I, encara que la Laura pensarà que racionalment no es pot ser dona d'un sol home, no deixarà mai d'estimar el Joan amb la incontrovertible seguretat del teorema de Pitàgores, l'únic dels que ell li ha explicat que aconseguirà recordar. I considerarà que racionalment no cal dir-li al Joan que el veí la munta amb la fúria d'un cavall desbocat i sense raó explicable, perquè ella només sent amor pel seu matemàtic idolatrat. I amb això sentirà que racionalment n'hi ha prou per mantenir l'equilibri, perquè, com ell li va ensenyar, la veritat només és un punt de vista. Tan sols una interpretació de la realitat que no sempre cal fer explícita si fa més mal que bé. Ella es justificarà forçant-se a pensar que no ha deixat mai d'admirar-lo, de cuidar-lo, d'omplir-lo d'amor però sense limitar-se a ser dona d'un sol home. La Laura estarà segura que si ell se n'assabentara ho entendria, perquè racionalment és irrefutable i no

es pot anar contra la lògica, perquè així li ho haurà demostrat el Joan. La Laura raonarà que no cal que el Joan ho sàpiga tot perquè una cosa no hi fa res a l'altra, perquè les seues galopades amb el veí no afecten el seu amor pel Joan. La Laura pensarà tot això perquè el Joan encara no li haurà explicat amb passió i vehemència la teoria dels vasos comunicants.

I així serà com arribaran al dia abans que ell li dirà que se'n va. Serà el dia que l'haurà portada al restaurant on es menja més bé de tota la ciutat, segons la fórmula matemàtica i infal·lible que ell haurà inventat i que inclourà el nombre de vegades que ella riu quan hi van. Aquell serà el dia que li haurà explicat la màgia del radi, la doble màgia del diàmetre i la perfecció del cercle just abans de traure's de la butxaca un anell perfectament rodó amb què li demanarà que es case amb ella. Ella sentirà una altra vegada aquella veneració per la barba poblada, pels ulls marrons brillants i per aquella mirada que semblarà protegir-la i portar-la en alt com si fóra la joia més valuosa del món. La Laura es prometrà que no deixarà d'estimar-lo mai. Ni ara, ni adés, ni mai perquè no pot haver-hi ningú que estime més el Joan que ella. Ni ningú que vulga més a ningú que ella al seu home. Llavors el besarà i li dirà que sí, que es vol casar amb ell i passar la resta de la vida junts. Però ell li demanarà paciència perquè està disposat a passar tota l'eternitat amb ella i això serà molt llarg perquè ningú no ha demostrat mai que la vida s'haja d'acabar necessàriament. I així li arrencarà

un somriure de la boca com el de la Giacconda, de Da Vinci. Serà quan li diga que estadísticament potser sí, però que matemàticament ningú no li pot rebatre que estaran l'un al costat de l'altre fins que ja no quede temps per transcórrer a l'univers.

El Joan arribarà l'endemà a casa sense avisar, sense possible previsió estadística, amb l'aleatorietat d'un mal de cap violent que li farà deixar el despatx de la universitat per tornar a casa a tancar les finestres, ficar-se al llit i fer-se passar un dolor insuportable. Pujant per l'escala observarà, sense ser vist, com de sa casa ix el veí, encara amb alguns botons de la camisa per passar i amb la caçadora a la mà, deixant un regalim d'olor racionalment inconfusible. I entrarà a casa i mirarà la Laura amb un camisó i res més i ella el mirarà amb incredulitat però sense culpa perquè ella l'ha estimat sempre i sempre l'estimarà. Ell entrarà a l'habitació agafant-se el cap de mal i el cor de dolor i allà sentirà l'olor racionalment inconfusible que ha ensumat a l'escala i es girarà, mirarà la Laura i li dirà que no vol seguir més amb ella, que pot quedar-se amb la seua bellesa indòmita i els seus ulls verds irrepetibles. I ho farà amb la pitjor mirada amb què es pot mirar, la de la intel·ligència barrejada amb la decepció. Eixirà per la porta de l'habitació disposat a no tornar mai més, dient-li que no ho pot suportar i que allò era imprevisible. La Laura, que només era racional perquè a ell li agradava, tindrà un esclat d'ira i de por en fitar-lo d'esquena anant-se'n amb una displicència

infinitesimal. Serà aleshores quan perdrà els estreps i correrà darrere d'ell, agafarà l'enorme cub de Rubik que ell li va portar d'Amsterdam i li esclafarà el cap sense cap raó que ho justifiqui, només seguint un impuls absolutament arrauxat. El Joan caurà rodó, ferit de mort en el cap i en l'orgull. Ella correrà a acaronar-lo, observant-lo morir a terra sense poder-se explicar per què ho ha fet, si ella l'ha estimat sempre i creu que sempre l'estimarà. Aleshores es preguntarà amb incomprensió i ira per què l'amor ha de ser tan irracional. I el mirarà amb dolçor als ulls brillants que es van apagant, mentre el Joan marxa lentament i irremissible del món que han compartit amb tanta felicitat fins aquell dia. La Laura es lamentarà aleshores desconsolada perquè ell no tenia raó quan li demostrava matemàticament que viurien sempre junts i feliços. I llavors plorarà amb fúria mentre el Joan se li mor entre les mans perquè al final la vida no era una ciència exacta, per moltes demostracions que ell li haguera fet. Plorarà observant-lo morir, impotent, perquè la coartada moral de les capsetes tancades, dels compartiments estancs, no li haurà servit per a res. Plorarà perquè ja ningú no li demostrarà mai que, matemàticament, és la dona més bonica del món. Plorarà perquè no somriurà mai més com la Gioconda, que potser ni tan sols no és de Da Vinci. I, finalment, farà un crit esguerrat perquè haurà après que el temps no es pot parar i tindrà la certesa que els ha acabat atrapant en veure el Joan mort entre els seus braços.

El Joan camina pel costat de la taula de la Laura amb aquella americana passada de moda. La Laura s'imagina com seria una vida amb aquell home de barba poblada, mirada intel·ligent i ulls marrons brillants.